Naše Topoľčianky

apríl, číslo: 1/2023, XXI. ročník, vychádza bezplatne pre obyvateľov Obce Topoľčianky

Vážení spoluobčania

Z fotoarchívu p. Ivana Kĺbika

Nie je to tak dávno, čo som sa Vám prihováral v poslednom vydaní Našich Topoľčianok v roku 2022 a čas tak neúprosne letí, že odvtedy sme stihli osláviť vianočné sviatky, stretli sme sa v centre obce na Silvestra pri ohňostroji, privítali sme nový rok 2023 a pomaly sa už tešíme na sviatky Veľkej noci.

Zima opäť sklamala tých najmenších, nakoľko snehová nádielka v našich klimatických podmienkach sa už stáva skôr raritou ako pravidlom. A tak so záblieskami prvých jarných slnečných lúčov sa v nás prebúdza život a postupne načerpávame novú energiu na prekonávanie každodenných problémov a prekážok, ktoré nám život prináša.

V poslednom decembrovom vydaní Našich Topoľčianok som spomenul, že vstupujeme do veľmi ťažkého volebného obdobia, nakoľko zvyšovanie cien energií a ďalších komodít nepriaznivo ovplyvňuje chod a fungovanie samospráv na Slovensku.

Dnes, keď máme za sebou tri mesiace z kalendárneho roka 2023, sa to len potvrdzuje a určite to vnímate aj Vy, vážení spoluobčania, prostredníctvom médií, že samosprávy dnes bojujú doslova o prežitie. Ja som však rád, že po nastavení niekoľkých úsporných opatrení sme dnes ekonomicky stabilizovaná obec a sme jednou z mála obcí v okrese Zlaté Moravce, ktorá v noci nevypína verejné osvetlenie. Som zásadne proti vypínaniu verejného osvetlenia, nakoľko pri vypínaní je veľký predpoklad zvýšenia kriminality a úrazovosti v obci.

Samozrejme, že popri šetriacich opatreniach je našou povinnosťou zabezpečiť aj rozvoj a modernizáciu obce, a tak práve v súčasnej dobe spolu s poslancami OZ pripravujeme projekt ďalšieho využitia budovy bývalého zdravotného strediska, nakoľko s projektom denného stacionára sme neboli úspešní, a tak hľadáme možnosti získania dotácie na rekonštrukciu uvedenej budovy cez aktuálnu výzvu z Ministerstva dopravy SR. Taktiež máme v súčinnosti so spracovateľom územného plánu obce a spoločnosťou LUSH s.r.o. rozpracovaný plán jednoduchých pozemkových úprav v lokalite Hrádza, kde po dokončení parcelizácie pozemkov v danej lokalite vznikne priestor na výstavbu cca 100 rodinných domov. Taktiež novozvolené obecné zastupiteľstvo si musí určiť svoje priority pre obdobie rokov 2023 – 2026, ktoré potom spoločnými silami sa budeme snažiť zrealizovať či už v rámci možností z vlastných finančných zdrojov, alebo získavaním nenávratných finančných prostriedkov formou dotácií z jednotlivých výziev.

Samozrejme aj tento rok budeme pokračovať v organizovaní tradičných kultúrno-spoločenských akcií v našej obci, o ktorých sa dozviete v samostatnom príspevku týchto novín.

Vážení spoluobčania,

na záver môjho príspevku mi dovoľte zaželať Vám aj Vašim rodinám príjemné a pokojné prežitie veľkonočných sviatkov.

Juraj Mesko, starosta obce

Veľká noc

Milí čitatelia novín Naše Topoľčianky, zdravím Vás a na úvod článku Vám želám pokojné i radostné sviatky Veľkej noci. Zdravím všetkých čitateľov, či už veriacich v Ježiša Krista, ale aj tých, ktorí sa na Veľkú noc pozerajú inak, ako očami viery, nechcem však robiť rozdiely. Chcem sa spoločne s Vami zastaviť a pouvažovať nad podstatou a zmyslom sviatkov, ktoré sú tu.

Opäť sú tu. Sviatky, na ktoré sa tešíme, pretože sa viažu ku krásnym ľudovým tradíciám. Tieto sviatky nás tešia aj preto, lebo ich sprevádza prebudenie sa prírody zo zimného spánku do jarnej krásy. Pribúda slnečného svetla, všetko rastie, kvitne, vonia a počuť vtáčí spev.

Opäť sú tu. Sviatky, na ktoré sa tešíme a opäť uvidíme zástupy v obchodoch, aby si nakúpili všetko potrebné na sviatočné hodovanie. Ale je Veľká noc len o jedle? O zajačikoch, krasliciach, oblievaní vodou a korbáčoch? Určite nie. Zamerajme preto svoju pozornosť na podstatu Veľkej noci.

Naše kresťanské sviatky Veľkej noci oslavujú najväčší div všetkých čias. Je to pilier našej viery, bez ktorého je márna naša viera, ako píše svätý Pavol. A tento div všetkých čias je víťazstvo nad smrťou. Tohto víťazstva nie je schopný nikto z nás hriešnikov. To mohol dokázať len bezhriešny, dokonale čistý Boží Baránok, Boh a človek zároveň – náš Pán Ježiš Kristus. Ježiš bol po svojom trojročnom verejnom účinkovaní – ohlasovaní Božej pravdy nespravodlivo obvinený poprednými mužmi židovského národa a to všetko v čase, kedy bolo v Jeruzaleme najviac pútnikov pred slávením židovskej Paschy (sviatok, ktorý oslavuje vyslobodenie Židov z Egypta, ktorý pripadá na približne rovnaké obdobie, kedy slávime našu Veľkú noc). Napokon krivé obvinenia sa tak zvrhli, že sa Ježiš ocitol až pred Pilátom a bol odsúdený na tú najbolestivejšiu popravu – ukrižovaním. A toto umučenie Ježiša sa stalo presne vtedy, keď sa v chráme zarezávali baránky ku sviatku Paschy. Ježiš umiera na kríži ako dokonalý Baránok.

Všetko sa zdá byť stratené a márne. Učeníci sa rozutekajú. Je koniec, je mŕtvy a pochovaný. No hrobom to neskončilo. Ježiš ako mocný Boh vstupuje do ríše zosnulých, kde čakali všetky duše od praotca Adama na svoje vyslobodenie. Ježiš tam vstúpil ako mocný víťaz a vyslobodil odtiaľ všetkých uväznených a priviedol ich pred trón svojho nebeského Otca. A napokon Ježiš o tri dni vstal a tento fakt zmenil dejiny. Ježiš otvoril zatvorenú bránu do rajskej záhrady. Na tomto veľkonočnom tajomstve nám Ježiš Kristus v skrátenom časovom úseku ukázal, čo sa stane s nami, ak budeme pevne zaštepení do Ježiša Krista – hoci nad nami zvíťazí údel smrti, opäť raz vstaneme a budeme žiť v Božom kráľovstve s Ježišom Kristom, keď znovu príde. A toto je naša viera, toto je naša nádej, vďaka tejto veľkonočnej nádeji stojíme odvážne a pevne pred každou prekážkou. A toto Vám všetkým, milí čitatelia, drahí farníci, želám objaviť a čerpať z tohto tajomstva silu.

Milí čitatelia novín Naše Topoľčianky, obyvatelia Topoľčianok a okolia, ja Vám všetkým však prajem a prajem to i sebe, aby sme tento rok objavili aj iný rozmer Veľkej noci. Aby sme objavili okrem toho konzumného ten najkrajší a najvzácnejší dar – víťazstvo Ježiša Krista nad smrťou a hriechom.

Milí čitatelia, objavme spoločne krásu toho, čo sa vlastne stalo s týmto ľudstvom pred 2000 rokmi, keď Ježiš zomrel na kríži a potom vstal z mŕtvych.

Uvážme, akú obrovskú cenu máme v Božích očiach, keď toto urobil. Prišiel, aby nám priniesol svetlo poznania o tom, kým sme a kam smerujeme, že sme stratené ovečky, ktoré zachránil Dobrý pastier.

Pri pohľade na prázdny hrob, pri pohľade na Ježiša, ako sa znova zjavuje svojim apoštolom a láme s nimi chlieb, prijmime tohto mocného Pána do nášho života, do všetkého temného v našom živote, aby to uzdravil a vzkriesil.

Prajem Vám a od Všemohúceho Boha Otca vyprosujem milostiplné, pokojné a radostné sviatky Veľkej noci v roku 2023.

Dp. Branislav Valkovič
kaplán

Šľachtické rody v Topoľčiankach

Jozef Keglevich mladší (pravd. 1728 – 1798) bol uhorský šľachtic, štátnik, diplomat, krajinský hodnostár, župan a spolumajiteľ niekoľkých panstiev vrátane panstva Topoľčianky *(pokračovanie XXIII.)*

Genealógia a rodina

Gróf Jozef Keglevich mladší sa narodil v roku 1728 v Turni nad Bodvou ako najstaršie dieťa manželov Jozefa Keglevicha st. a Terézie rod. Thavonat von Thavon. Z početných súrodencov sa dospelosti dožili ešte jeho 6 bratia.

Jozef Keglevich ml. bol výnimočným členom rodu, ktorý sa zo všetkých Keglevichovcov spolu so svojím synovcom Jánom Nepomukom Keglevichom dostal v spoločenskom rebríčku najvyššie. Paradoxne, donedávna v literatúre absentovali významnejšie správy o ňom. Je to spôsobené známym fenoménom, že po smrti bezdetných sa nemal kto starať o ich pamiatku.

Funkcie

Jozef Keglevich ml. sa po smrti otca Jozefa Keglevicha (zomr. v r. 1765) ako prvorodený stal hlavou rodu a o 2 roky bol 15.9.1767 panovníčkou Máriou Teréziou menovaný hlavným turnianskym županom. Už v roku 1752 sa stal cisársko-kráľovským komorníkom, neskôr aj skutočným tajným radcom.

Rovnako ako jeho otec aj on pôsobil vo vysokej krajinskej funkcii ako strážca uhorskej kráľovskej koruny, neskôr získal titul uhorského kráľovského stajníka. Pôsobil aj v diplomacii ako tajomník pri veľvyslancoch v Moskovskej Rusi (Petrohrade) a Španielsku.

Bol prvým z rodu, ktorý bol spojený aj so svetom divadla a umenia, nakoľko medzi rokmi 1773 a 1776 pôsobil ako kurátor viedenského divadla Hoftheater. Bol aj komendátorom rytierskeho rádu sv. Štefana apoštolského kráľa. V novembri roku 1790 počas zasadnutia Uhorského snemu v Bratislave dostal od panovníka Leopolda II. pri príležitosti cisárovej korunovácie spolu s niekoľkými ďalšími šľachticmi vyznamenanie - zlatú dózu posádzanú briliantmi.

Panstvo Topoľčianky

Panstvo Topoľčianky priniesla do rodu Keglevich de Buzin grófka Terézia rod. Thavonat von Thavon, Jozefova matka. Terézia zrejme ešte za svojho života postúpila svoj ¾ podiel na panstve Topoľčianky svojim 7 synom. Komposesorátne panstvo Topoľčianky však Jozef nespravoval, správcom sa stal jeho mladší brat Ján (zomr. 1777), potom Karol (zomr. 1804). Jozefovým domovom bol rodový kaštieľ v Turni nad Bodvou, i keď sa väčšinou kvôli vysokým funkciám zdržiaval vo Viedni. V Topoľčiankach je dobre zdokumentovaná jeho prítomnosť na pamätnej listine z 4.10.1781 pri príležitosti slávnosti umiestnenia gule s krížom na novostavbu kostola sv. Kataríny. Slávnosti sa zúčastnil spolu s bratmi Žigmundom, Karolom a Štefanom.

Úmrtie

Gróf Jozef Keglevich bol slobodný a bezdetný. Zomrel vo veku 70 rokov 17.10.1798 v rodnej Turni nad Bodvou. V presbytériu farského kostola Nanebovzatia Panny Márie v Turni nad Bodvou, v ktorom bol pochovaný, mu poslední dvaja žijúci bratia Žigmund a Karol umiestnili klasicistický epitaf tohto znenia:

„Jozefovi grófovi Keglevichovi de Buzin, po precestovanom Taliansku, Galiách, Nemecku, tajomníkovi vyslancov do Španielska a Moskovskej Rusi, komorníkovi arcivojvodov Jozefa a Leopolda neskôr cisárov, hlavnému županovi Turnianskej župy, cisársko-kráľovskému skutočnému tajnému radcovi, najprv správcovi svätej koruny, potom uhorskému kráľovskému stajníkovi, komendátorovi rytierskeho rádu svätého Štefana apoštolského kráľa, v rodnej Turni 17. októbra 1798 v 70. veku života zbožne zomrelému, Žigmund a Karol, bratia, bratovi najviac zaslúžilému o kráľa a svojich, na večnú pamiatku, zbožní smútiaci umiestnili".

Ing. Ivan Lukáč, Historický klub OZ Park Topoľčianky

O Kostole sv. Kataríny Alexandrijskej v Topoľčiankach

Pri príležitosti ukončenia komplexného reštaurovania výmaľby Kostola sv. Kataríny Alexandrijskej v Topoľčiankach prinášame niekoľko základných údajov o tejto významnej stavbe.

„Rodný list"

Kostol sv. Kataríny Alexandrijskej je národnou kultúrnou pamiatkou. Postavený bol úplne na náklady grófskeho rodu Keglevich de Buzin ako reprezentatívna stavba. Kostol sa začal stavať v roku 1779, dokončený v roku 1782, resp. 1783. Hrubá stavba bola dokončená už v roku 1781, ako o tom vydáva svedectvo listina zo 4.10.1781, ktorá sa našla v roku 2008 počas rekonštrukčných prác v guľovej časti pod krížom na veži kostola. Kostol bol konsekrovaný v roku 1804, teda viac ako 20 rokov po dostavbe, vysväteným belehradským biskupom a generálnym vikárom Ostrihomskej arcidiecézy Jozefom Viltom.

Architektúra kostola

Kostol je postavený v barokovo - klasicistickom slohu podľa projektu architekta Melchiora Hefeleho, ako o tom hovorí dlhodobá tradícia. Je jednoloďový so štvorcovým presbytériom. Relatívne veľký kompaktný priestor lode je zaklenutý tromi poľami pruskej klenby oddelenými mohutnými medziklenbovými pásmi dosadajúcimi na prístenné piliere. Piliere sú zdobené pilastrami ukončenými korintskými hlavicami, samotné piliere sú zakončené stupňovitou rímsou. Štvorcové presbytérium, ktorého čelná stena je uzatvorená miernym poloblúkom, je zaklenuté "českou plackou" - druh barokovej kupoly, ktorá pôdorys stavby opisuje zvonku, pričom tie časti kupoly, ktoré by prečnievali z pôdorysu, sú zvislo zrezané. Veža kostola je vtiahnutá do telesa stavby, z ktorého mierne vystupuje a tvorí tak stredový rizalit. Veža je zakončená barokovou cibuľovou strechou. Pod kostolom sú krypty.

Interiér

Ústredným obrazom v kostole je obraz sv. Kataríny Alexandrijskej na vrchu Sinaj od Huberta Maurera umiestnený uprostred mohutnej klasicistickej architektúry s imitáciou mramoru, najstarším je však obraz sv. Františky Rímskej z r. 1641. Ozdobou interiéru a centrom mariánskej úcty v kostole je milostivý obraz Panny Márie Karmelskej namaľovaný v roku 1730 Karolom Emrichom, ktorý bol približne od začiatku 19. stor. až do r. 1953 v zámockej kaplnke. Cenné sú aj 3 mramorové epitafy členov rodiny Keglevich. Pozornosť v kostole si zaslúžia aj interiérové časti pochádzajúce zo starého zbúraného gotického kostola - mramorová krstiteľnica alebo epitaf Jána Topoľčianskeho-Turkobijcu. Staršia mramorová krstiteľnica má však nový poklop s erbom jeho donátora, biskupa Žigmunda Keglevicha. Vitráže sú z r. 1938.

Výmaľba

Súčasná výmaľba farského Kostola sv. Kataríny v Topoľčiankach pochádza z roku 1938 a realizovala ju firma Šrámek a syn z Banskej Štiavnice. Maľby majú výbornú remeselnú úroveň a cit pre zladenie s architektúrou kostola pochádzajúceho z 18. stor. Ich čiastočná obnova a úpravy

prebehli v roku 1968. Medzi rokmi 2017– 2023 sa uskutočnilo komplexné reštaurovanie výmaľby v 6 zimných etapách, vrátane reštaurovania epitafov a klasicistickej oltárnej architektúry

Ing. Ivan Lukáč, Historický klub OZ Park Topoľčianky

Turistický krúžok

Tento školský rok si žiaci ZŠ Topoľčianky mohli spomedzi krúžkov vybrať aj nový krúžok - turistický. Tešíme sa, že vzbudil záujem nielen u detí z 1. a 2. stupňa, ale aj u ich rodičov či starých rodičov, ktorí nás na turistike neraz sprevádzajú.

Cieľom tohto krúžku je budovanie kladného vzťahu detí k prírode a jej ochrane na základe spoznávania nášho okolia a jeho zaujímavostí. K tomu nám dopomáha aj náš skaut Peťko, ktorý si vždy pre žiakov pripraví rôzne aktivity.

Ako náš krúžok prebieha v teréne? Raz mesačne v sobotu alebo cez prázdniny sa vyberieme k nejakému zaujímavému turistickému cieľu, pričom využívame najmä možnosť verejnej dopravy do blízkych obcí a žiaci tak môžu spojiť cestovanie s turistikou, čo im (aj pánom šoférom :)) tiež prináša zážitok. Za sebou máme už krásne a vydarené turistické vychádzky na zrúcaninu hradu Hrušov, rozhľadňu Drieňová v Jedľových Kostoľanoch, či nenápadný kopček Člnok s čarovným lesom v blízkosti zubrej zvernice. Najväčšiu radosť našim turistom však spôsobila predovšetkým zimná januárová turistika z Drozdova na Veľký Inovec (901 m), najvyšší vrch pohoria Pohronský Inovec, s občerstvením a zahriatím sa na horskej chate pod vrcholom. Krajina ako z rozprávky o Perinbabe učarovala nielen žiakom, ale aj nám dospelým a zároveň sme všetci mali možnosť porovnať náročnosť turistiky v zime a v inom ročnom období.

Veríme, že turistický krúžok sa aj naďalej bude tešiť obľube jeho členov a že na nás čakajú ešte slnečné a úspešné túry do prebádaných a aj menej prebádaných zákutí našej krajiny.

Mgr. Miroslava Kurkinová, Mgr. Andrea Šubová

Týždeň na snehu

Pondelok 27. február 2023- prvý deň nášho lyžiarskeho výcviku. Po mnohých pochybnostiach, či sa sneh neroztopí a či nám na druhý pokus termín vyjde, lebo pôvodný januárový bol kvôli nepriaznivému počasiu zrušený, sme sa nakoniec ráno s plnými taškami a teplo naobliekaní vybrali do školy zvedaví na to, čo nás čaká.

Nasadli sme do autobusu a vyrazili smer SKI Centrum Drozdovo. Cestou tam nás pán riaditeľ rozdelil do skupín podľa toho, ako sa kto vie lyžovať. Oranžoví, žltí a červení boli tí, ktorí stáli prvýkrát na lyžiach. Modrí a bledomodrí už skúsenosti s lyžami mali. Každý tím si dokonca zvolil svoju prezývku. Oranžoví boli Pomaranče, žltí Včielky, červení Muchotrávky, tyrkysoví Delfíny a tmavomodrí Žraloci.

Po príchode na miesto sme si dali rozlišováky a vyrazili sme na

svah. Teda tí, čo už lyžovať vedeli. Ostatní začínali na malom kopčeku úplne od nuly. Zistili, že chodiť v lyžiarkach nie je až také jednoduché a prvé hodiny pripomínali skôr hodiny padania ako lyžovania. Bolo veľa pádov, ktorých ale postupne ubúdalo, lebo sa nám na svahu začalo dariť. Hoci sme sa sťažovali na boľavé nohy a svalovicu, neodradilo nás to a každým dňom sme sa posúvali na svahu čoraz vyššie. Z maléhо kopčeka sme sa presúvali na zjazdovky a naučili sa jazdiť na vleku a spúšťali sme sa zhora.

Až nastal piatok – posledný deň nášho lyžiarskeho kurzu. Tento deň bol asi najlepší zo všetkých. Konali sa totiž preteky v slalome. Každý mal na sebe dres s číslom a všetci úspešne prešli trať, dokonca sa to obišlo bez pádov. V cieli nás čakal pán riaditeľ, pani inštruktorka a Mojmír, ktorý radostne zvonil zvončekom, keď sme prešli cieľom. Nasledovalo vyhodnotenie, počas ktorého pán riaditeľ odovzdával medaily a odmeny tým, ktorí boli najrýchlejší.

A ako hodnotia lyžiarsky naši spolužiaci?

Zlepšila som sa v lyžovaní a naučila nové veci. Veľmi sa mi páčil a išla by som ešte raz. Bol to parádny lyžiarsky. Lyžiarsky sa mi veľmi páčil a všetci sme si ho užili. Tento týždeň som si veľmi užila a určite by som si to chcela zopakovať.

A ako hodnotí lyžiarsky výcvik náš pán riaditeľ, ktorému sa zároveň za jeho zorganizovanie chceme poďakovať?

V prvom rade som rád, že sa nám podaril zrealizovať lyžiarsky výcvik vzhľadom nato, že sme museli januárový termín zrušiť a hľadať náhradný termín pre nepriaznivé snehové podmienky. Bolo to veľmi náročné opäť hľadať termín, ktorý bude vyhovovať piatim inštruktorom, zdravotníkovi, prepravcovi a požičovni lyžiarskeho materiálu. Teraz odpoviem na otázku, ako hodnotím lyžiarsky kurz.

Veľmi pozitívne. Išlo o žiakov ôsmeho ročníka, ktorí neabsolvovali plavecký výcvik a prerušenie výchovno-vzdelávacieho procesu počas pandemickej situácie dosť obmedzil ich pohybové aktivity. No napriek týmto skutočnostiam musím pochváliť a vyzdvihnúť žiakov ako od prvej chvíle pristupovali k povinnostiam a úlohám, ktoré museli zvládnuť, ak sa chceli naučiť lyžovať. Z 26 nelyžiarov po absolvovaní výcviku sa stalo 26 lyžiarov, k nim treba prirátať početnú skupinu lyžiarov, ktorí ako tak vedeli ovládať lyžiarske dosky a po týždni sa zdokonalili na výborných lyžiarov.

Na tomto úspechu majú veľkú zásluhu inštruktori, ktorým by som chcel touto cestou poďakovať v mene vedenia školy a všetkých žiakov, ktorí sa zúčastnili kurzu. Išlo o Veroniku Minárovú, Moniku Hudecovú, Miriamu Vabcovú, Milana Ježoviča a Matúša Holého. Mňa ako riaditeľa školy okrem úspechu zdokonalenia sa žiakov v lyžiarskej technike teší skutočnosť, že sa nikomu nič nestalo a menšie náznaky zranení ošetrila pohotovo zdravotníčka kurzu, za čo jej patrí poďakovanie. Lyžiarsky výcvik 2023 bol úspešný!!!

žiaci 8. ročníka

Miestny spolok
Slovenského Červeného kríža
v Topoľčiankach
Vás srdečne pozýva na

STAROSTOVSKÚ KVAPKU KRVI,
ktorá sa bude konať dňa
17.apríla 2023 – v pondelok od 8.00 hod.
v priestoroch Domu kultúry a služieb v Topoľčiankach

Daruj krv - zachrániš ľudský život...

Tešia sa na Vás členovia MS SČK v Topoľčiankach
a pracovníci Mobilnej transfúznej jednotky z Nitry.

Učíme sa myslieť, bádať, cítiť

Deti majú stále túžbu objavovať a „špekulovať" nad množstvom objavov, fungovaní vecí a určovaní javov. Stretávame sa s deťmi, ktoré sú vnímavejšie, pozornejšie, zvedavejšie, odvážnejšie, inteligentnejšie, intuitívnejšie, túžia komunikovať, vedia tvoriť, vymýšľať si, objavujú a poznávajú. To je dobrý základ pre bádanie. Pozorovanie, identifikovanie, skúmanie, diskutovanie sú súčasťou vzdelávacích programov aj v našej materskej škole. Našou úlohou je podporovať dieťa v jeho bádateľskej snahe, usmerňovať ho tak, aby dospelo k zmysluplnému poznaniu a poskytovať mu informácie, ktoré mu pomôžu uchopiť základné prírodovedné pojmy. Hráme sa na čarodejníkov a deti s nadšením pozorujú čo sa deje.

Tvorivé myslenie, citlivý vzťah k životnému prostrediu a empatia patria k obsahu, ktorý spoločne napĺňame v našich výchovno-vzdelávacích aktivitách.

„Zatoč s odpadom" je náš nový projekt. Deti si posvietili napríklad na hubky, ktorými sa umýva riad. Z čoho sú vyrobené, koľko nám slúžia a kde končia. Zoznámili sme sa s lufou. Je to rastlina, ktorej časti sa môžu použiť na umývanie riadu. Vieme už o nej, že sa dá dopestovať, je veľmi hygienická, dlho vydrží a nakoniec ju pridáme do kompostu, z ktorého dopestujeme novú. Tešili sme sa, keď sme lufu objavili na výstave zeleniny a ovocia v kultúrnom dome. Rozprávame sa aj o potravinách, ktoré nespĺňajú nami vymyslené kritériá krásy. Tieto na pohľad „škaredšie" jablká či hrušky sú ale dokonalo chutné a zdravé. Nepatria do koša, učíme sa neplytvať jedlom. Krásnou environmentálnou témou je „Darček s hodnotou". Darček môže byť zážitkom nielen pre obdarovaného, ale aj pre darcu. Nemusíme ho kúpiť v obchode. Pri pátraní po jedinečnom darčeku môžeme veľa zažiť, aj sa naučiť. Ten najzapamätateľnejší darček býva zvyčajne ten, ktorý je súčasne zážitkom. Naše deti prekvapili nápadmi na takýto darček ako napríklad poukážkou na prípravu raňajok pre rodičov, poukážkou na objatie, maľovaným obrázkom či darčekom bozkom pre celú rodinu. Kniha poteší viac ľudí a nemusíme si ju hneď kupovať. V šatni sme si vytvorili čitateľsky kútik, našu knižnicu. Knihy si deti požičajú domov a vrátia späť. Aj takouto formou prispievame k šetreniu životného prostredia. Tešíme sa na nové výzvy.

Od roku 2018 naša materská škola cez projekt „Zbierame batérie so Šmudlom" odovzdala 1106 kilogramov použitých batérií. „Netreba deti veľmi vychovávať, treba pekne žiť, dieťa sa pridá" (psychológ Ivan Štúr).

Bc. Zuzana Siklienková, MŠ, Ul. SNP

Čím žijeme v hornej škôlke...

Vráťme sa trošku v čase, počas letných prázdnin dostala naša materská škola „nové šaty" - budova prešla dlho pripravovanou rekonštrukciou vonkajšej fasády. Šikovní majstri opravili rímsy a praskliny stien, vonkajšia fasáda dostala nový náter a sokle nám pomaľovali obrázkami zvierat. Táto premena všetkých veľmi potešila, a tak sme s radosťou zahájili nový školský rok.

Najmenší škôlkari zvládli prvé dni úspešne a sú už neodmysliteľnou súčasťou nášho kolektívu. Prispôsobili sa novému režimu dňa, osvojili si nové pravidlá, naučili sa nové hry, básničky a pesničky. V MŠ našli svojich rovesníkov, kamarátov, spoznali starších škôlkarov, ktorí ich podporujú a pomáhajú, keď je potrebné. Prvý polrok je dávno za nami a už len spomíname, čo všetko sme zažili. V jeseni sme často využívali vychádzky na poznávanie svojho okolia, navštevovali miestny park, zbierali prírodniny, ktoré sme vzápätí využili na tvorenie. Svojimi výtvormi a účasťou sme sa prezentovali na Regionálnej výstave ovocia a zeleniny v DKaS v Topoľčiankach. Šikovnosť v športových disciplínach deti predviedli na zdolávaní „Tekvičkovej cesty" vyzdobenej rodičmi vytvorenými „tekvičiakmi". Veľký úspech deti zožali na prezentácii programu počas „Besiedky pre starých rodičov". Naša škôlka sa naplnila rodinnými príslušníkmi. Zimu sme strávili už tradične pri stretnutí s Mikulášom, pečením vlastných medovníkov priamo v MŠ a prezentáciou programu na „Vianočnej besiedke". Tú sme tento rok presunuli až na január, lebo choroby sa nevyhli ani nám.

Druhý polrok sme začali zvesela fašiangovým karnevalom a pokračovali zabávaním sa na hudobnom predstavení so Simsalou (viď. foto). Každý rok sa zapájame do výtvarnej súťaže „Vesmír očami detí", absolvovali sme „Beh oslobodenia Topoľčianok", či návštevu miestnej knižnice. Vyniesli sme Morenu do potoka a pripravujeme sa na prehliadku prednesu poézie a prózy „Jarný lúčik" v DKaS Topoľčianky. V apríli sa deväť našich predškolákov zúčastní zápisu do ZŠ. Želáme im dobrý štart, nech zúročia a rozšíria všetky poznatky a zručnosti, čo získali počas dochádzky do MŠ.

Zápis nových detí do MŠ nás čaká v máji. Materská škola je miesto, kde dieťa strávi bežne 3 až 4 roky života. Prichádza maličké v sprievode svojich rodičov a častokrát sa stáva, že MŠ je miesto ich prvého odlúčenia. Dieťa je v tomto období veľmi citlivé, pod vplyvom emócií, ktoré nedokáže ešte dobre pomenovať a spracovať. Preto sú v prvých dňoch časté prejavy ako plač, strach, nervozita..., ktoré však spoločnými silami deti rýchlo prekonajú.

Tešíme sa na Vás, noví škôlkari! Kto príde medzi nás?

Mgr. Mária Korchaníková, učiteľka MŠ, Cintorínska

Výročná členská schôdzka MS SČK

Členovia MS SČK Topoľčianky spolu so svojimi priaznivcami a hosťami strávili dňa 12. marca 2023 príjemné nedeľné popoludnie vo veľkej sále DKS. Najskôr sa konala výročná členská schôdzka, kde bolo okrem rokovania v rámci pracovného programu ocenených 9 dobrovoľných darcov krvi, ktorí svoju krv darovali v uplynulom kalendárnom roku jubilejnýkrát a stali sa držiteľmi bronzovej, striebornej alebo zlatej plakety MUDr. Janského.

Vyvrcholením stretnutia bolo divadelné predstavenie Ochotníckeho divadelného súboru pri MO – MS Hrušov zo Skýcova, ktorý zahral dedinskú drámu v 4 dejstvách Veronka podľa hry R. Kazíka Verona v úprave a réžii Ľ. Hosťoveckého.

Atmosféra bola výborná, diváci spokojní, a tak s nadšením ocenili výkony divadelníkov dlhotrvajúcim potleskom. Veľké poďakovanie patrí všetkým, ktorí sa o toto príjemné popoludnie pričinili

Mgr. Eva Chrapková, MS SČK

SADÍME MY MÁJE

K obľúbeným a navštevovaným podujatiam v Topoľčiankach už tradične patrí

STAVANIE MÁJA,

na ktoré Vás srdečne pozývame **v nedeľu 30. apríla o 18.00 hod.** do centra obce.
Máj vyzdobia dievčatá z **DFS Matičiarik Topoľčianky** a postavia tradičným spôsobom chlapci z **DHZ Topoľčianky**.
O zábavu a dobrú náladu sa postará hudobná skupina **Atomoc Cover**.

Občerstviť sa budete môcť v stánkoch predajcov.

Nahliadli sme do matriky

november 2022 - marec 2023

Narodili sa:

Damián Haspra, rodičia Mgr. Michaela Hasprová a Ing. Daniel Haspra, Partizánska ul.
Sebastián Dubaj, rodičia Michaela Dubajová a Marián Dubaj, SNP
Dominika Šooky, rodičia Martina Šooky a Ján Šooky, Mlynská ul.
Hana Pittnerová, rodičia Bc. Michaela Pittnerová a Lukáš Pittner, Vígľašská ul.

Gratulujeme k narodeniu dieťatka.

Sobáš uzatvorili:

Martin Benč a Alžbeta Štefčíková, 11.2.2023 v Topoľčiankach

Gratulujeme novomanželom.

Opustili nás:

Mária Orolínová, Hostianska, zomrela 26.11.2022, **Emil Strečka**, Pažiťská, zomrel 5.12.2022, **Ján Hudík**, Litoměřická, zomrel 5.12.2022, **Ing. Dušan Smatana**, Športová, zomrel 6.12.2022, **Jozef Haspra**, Dlhovského, zomrel 17.12.2022, **Štefan Vican**, Moravecká, zomrel 23.12.2022, **Branislav Jurík**, Lipová, zomrel 27.12.2022, **Michal Valašík**, Hlavná, zomrel 1.1.2023, **Anna Rakovská**, Hlavná, zomrela 4.1.2023, **PhDr. Ernest Haspra**, Lipová, zomrel 9.1.2023, **Rozália Laktišová**, Machulinská, zomrela 13.1.2023, **Ján Chrapka**, Mlynská, zomrel 16.1.2023, **Terézia Richterová**, Moravecká, zomrela 26.1.2023 **Viktor Balčirák**, Športová, zomrel 5.2.2023, **Štefan Ševula**, Partizánska, zomrel 4.3.2023, **Magdaléna Kreutzová**, Športová, zomrela 7.3.2023, **Magdaléna Supeková**, Hlavná, zomrela 9.3.2023

Vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

Pozvánka na Ranžírung

Občianske združenie Park Topoľčianky Vás srdečne pozýva na 8. ročník parkovej slávnosti Ranžírung 2023, ktorý sa bude konať v priestore pred Oranžériou v parku Topoľčianky **21. 5.** so začiatkom o **15.00 hod**. Súčasťou programu bude okrem iného sprievod záhradníkov, hudba, predstavenie dejín a súčasnosti Oranžérie a šľachtická osobnosť z našej histórie. Po skončení hlavného programu bude možnosť prehliadky Oranžérie.

Kalendár podujatí v Topoľčiankach

Pozývame Vás ...

17.4. Starostovská kvapka krvi, 8.00 hod., DKS, viac info na str. 3
30.4. Stavanie mája a kultúrny program, 18.00 hod., centrum obce , viac info v pozvánke na str. 5
30.4. Vernisáž XIV. ročníka Medzinárodnej fotografickej výstavy, 19:00 hod., DKS
1.5. Tradičný Deň otvorených dverí v Národnom žrebčíne Topoľčianky, Otvorenie turistickej sezóny v Obci Topoľčianky, podniky sídliace v Topoľčiankach Vás srdečne pozývajú do svojich priestorov
1.5. Obecné národopisné múzeum, otvorené v čase od: 10.00 do 15.00 hod.
1.5. Stánky s občerstvením, jarmok remesiel a iného tovaru pri príležitosti otvorenia turistickej sezóny
1.- 4.5. Medzinárodná fotografická výstava, XIV. ročník, DKS
5.5. Spomienkový obrad kladenia vencov k pomníku padlých vojakov pri príležitosti „Dňa víťazstva nad fašizmom“, 14:30 hod.
14.5. Slávnostný program detí pri príležitosti Dňa matiek, 15.00 hod., DKS
21.5. Ranžírung, parková slávnosť, 15.00 hod. v parku pred Oranžériou, viac info na str. 5 /org. OZ Park Topoľčianky
2.6. Divadelné predstavenie pre deti MŠ a deti I. stupňa ZŠ pri príležitosti MDD, veľká sála DKS, o 9.30 hod. pozývame aj maloleté deti s mamičkami
11.6. Okresná hasičská súťaž /areál Tatranu
24.6. Škoda MTB Cyklomaratón Topoľčianky/ areál Tatranu
25.6. Detská Tour Petra Sagana, V. ročník / areál Tatranu

Kalendár plánovaných kultúrnych, spoločenských a športových podujatí v Obci Topoľčianky na celý kalendárny rok 2023 je k nahliadnutiu na **www.topolcianky.sk**

PLÁN ŠPORTOVÝCH, CHOVATEĽSKÝCH A KULTÚRNO–SPOLOČENSKÝCH PODUJATÍ V NŽ TOPOĽČIANKY V ROKU 2023

07.-10.04. Veľká noc v Národnom žrebčíne
15.04. Deň predajných koní
30.04. Generálka „Dňa otvorených dverí“
01.05. „Tradičný Deň otvorených dverí“ v Národnom žrebčíne
08.05. „Kočiar pre Sissi“ – Rodinné výlety do Národného žrebčína
27.-28.05. Parkúrové preteky „Cena Národného žrebčína“
01.06. Deň detí v Národnom žrebčíne
11.06. Dostihy
24.-25.06. Drezúrne preteky „Cena Národného žrebčína“
05.07. Rodinné výlety v Národnom žrebčíne
08.-09.07. Drezúrne preteky „Cena Národného žrebčína“
22.-23.07. Drezúrne preteky – Majstrovstvá SR mladých koní, pony jazdcov a seniorov
04.-06.08. Vytrvalostné preteky – Majstrovstvá SR seniorov, juniorov, FEI
26.08. Voltížne preteky – Slovenský voltížny pohár a Majstrovstvá ZSO
26.-29.08. Rozlúčka s letom – Rodinné výlety do Národného žrebčína
01.09. Dostihy – Rodinné výlety do Národného žrebčína
09.-10.09. Záprahové preteky – Majstrovstvá SR jedno a dvojzáprahov
06.12. Mikuláš v Národnom žrebčíne

Národný žrebčín “Topoľčianky“ š.p.

Parková 13, 951 93 Topoľčianky
Telefón: **00421/376 301 613-5,** Fax: **00421/376 301 611**
Internet: **http://sk.nztopolcianky.sk/**
E-mail: **marketing@nztopolcianky.sk**

MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Beh oslobodenia Topoľčianok - 49. ročník

Výsledky 49. ročníka Behu oslobodenia Topoľčianok 25. 3. 2023
Deti MŠ dievčatá: 1.Eliška Plechová Topoľčianky, 2.Sára Zimmermanová Lovce, 3.Hana Erniholdová Topoľčianky, **Chlapci MŠ:** 1.Igi Rigo Topoľčianky,2. Damián Babkovič Malý Lapáš, 3. Christián Šurina Bratislava, **Žiačky nar. 2015-2016:** 1.Simona Némešová AK Zl. Moravce, 2.Ema Maľová ŠK Nová Dedina, 3.Pia Rampašeková AC Nové Zámky, **Žiaci nar. 2015-2016:** 1.Gabriel Boris Boniš Topoľčianky, 2.Pavol Bielik AK Zl. Moravce, 3.Jakub Mesko ZŠ Topoľčianky, **Žiačky nar. 2013-2014:** 1.Ema Bakayová AC Stavbár Nitra, 2.Sabina Pulzaniová Maratón Klub Rajec, 3.Nina Musilová AK Nové Zámky, **Žiaci nar.2013-2014:** 1.Peter Kečka FK Vlčany, 2.Patrik Nemeš AK Zl. Moravce, 3.Matej Novota AK Zl.Moravce, **Žiačky nar.2011-2012:** 1.Nelly Halmešová AC Stavbár Nitra, 2.Karolína Zemanová ZŠ Topoľčianky, 3. Nikola Romanová AK Zl. Moravce, **Žiaci nar.2011-2012:** 1.Leonard Krajčovič AK Zl. Moravce, 2.Maxim Samko ZŠ Topoľčianky, 3. Jakub Zapalač ZŠ Topoľčianky, **Žiačky nar.2009-2010:** 1.Miriam Ďurovská Tlmače, 2. Diana Čaladiková AK Zl. Moravce, 3. Veronika Štukovská Volkovce, **Žiaci nar.2009-2010:** 1.Filip Németh Partizánske, 2.Ladislav Greguš AK Zl. Moravce, 3. Emilio Belmenen ZŠ Topoľčianky, **Bežci na 5 km:** 1. T. Janíček, 2. M. Turček, 3. A. Staník, **Bežkyne na 5 km:** 1. S. Hudoková Dynasport Team, 2. L. Malastová Prievidza, 3. D. Kozárová, **Dorastenci:** 1.A. Chren, 2. S. Valent AC Nové Zámky, 3. D. Kováč, **Dorastenky:** 1. K. Janíčková, 2. M. Valentová, 3. D. Galádiková, **Ženy Topoľčianky:** 1. Z. Šprochová, 2. L. Balážová, 3. B. Gašparíková, **Muži Topoľčianky:** 1. M. Kokles, 2. M. Minár, 3. M. Jančo, 4. I. Bielik, 5. J. Laktiš, **Muži do 39 rokov 10 km:** 1. M. Staník, 2. G. Szarka, 3. I. Došek, **Muži 40-49 rokov 10 km:** 1. M. Čaladik, 2. M. Maľa, 3. T. Ďurta, **Muži 50-59 rokov 10 km:** 1. M. Plevák 2. R. Hrušovský, 3. M. Ondriaš, **Muži 60 rokov a viac 10 km:** 1. P. Uhlárik, 2. J. Mecele, 3. I. Csekey, **Ženy do 34 rokov 10 km:** 1. K. Došen, 2. K. Balážová, 3. A. Naňová, **Ženy do 35-49 rokov 10 km:** 1. L. Pivarčiová, 2. Z. Hezká, 3. A. Belzarová, **Ženy 50 rokov viac 10 km:** 1. J. Potančoková, 2. A. Drábová, 3. R. Kyselová

EVIDENCIA OBYVATEĽSTVA MATRIKA ROK 2022

Počet občanov k 1.1.2022 **2665**
Počet občanov k 31.12.2022: **2633**
z toho žien: 1 129, mužov: 1 094, deti a mládež do 18 rokov: 410
Priemerný vek: 44,33 roka
Deti do 15 rokov: 342, z toho dievčatá: 160, chlapci: 182,
Deti od 15 do 18 rokov: 68, z toho dievčatá: 34, chlapci: 34
Dospelí občania: 2223, z toho ženy: 1129, muži: 1094.
Národnostné zloženie občanov:

Národnosť slovenská:	dospelí: 2 276	deti: 341
Národnosť česká:	dospelí: 10	
Národnosť maďarská:	dospelí: 5	1
Národnosť iná:	dospelí: 0	

Narodených celkom: 23 detí, z toho chlapcov 11, dievčat 12.
Zomrelo celkom: 42 občanov, z toho mužov 27, žien 15.
Prihlásených občanov na trvalý pobyt: 42, odhlásených občanov z trvalého pobytu: 55. **Celkový úbytok**: 30
Najstarší občania: Helena Pechová, Rozália Krajčová (zomrela 12.05.2022), Magdaléna Kreutzová, Terézia Hasprová, Ľudmila Horváthová (zomrela 01.02.2022), František Beňuš, Marta Benčaťová, Ing. Július Homola, Anastázia Smatanová, Paulína Rafajová, Anna Rakovská, Barbora Čudayová (zomrela 08.06.2022), Anna Bieliková, Mária Orolínová, Petronela Čepčeková, Terézia Hudíková.
V roku 2022 bol desiatim občanom zrušený trvalý pobyt na návrh vlastníkov a občania boli prihlásení na trvalý pobyt na Obec Topoľčianky.
Sobáše: Matrikárka obce zapísala do knihy manželstiev v Obci Topoľčianky 47 sobášov, z toho

Topoľčianky:	19 cirkevných sobášov	- sobáše občanov SR	
	2 cirkevné sobáše	- sobáše občanov SR a cudzincov	
	22 civilných sobášov	- sobáše občanov SR	
	1 civilný sobáš	- sobáš občana SR a cudzinca	
Hostie:	3 cirkevné sobáše	**Žikava**:	0 cirkevné sobáše

Z celkového počtu 47 sobášov bolo 17 sobášov občanov našej obce.
Štyria snúbenci s trvalým pobytom v našej obci uzatvorili sobáš na inom mieste.
Úmrtia: Matrikárka obce zapísala do knihy úmrtí občanov, ktorí zomreli v obciach: **Topoľčianky**: 42 úmrtí, **Hostie**: 4 úmrtia, **Žikava**: 2 úmrtia
Osobitná matrika: V roku 2022 boli cez osobitnú matriku v Bratislave vybavené tri narodenia dieťaťa.

Vypracovala: Mária Partlová, matrikárka, 9. februára 2023

Nabíjacia stanica v prevádzke

V rámci podpory rozvoja elektromobility uviedla Obec Topoľčianky do prevádzky verejnú nabíjaciu stanicu, ktorá umožňuje súčasne nabíjať 2 automobily s el. pohonom.
Nabíjačka je umiestnená na parkovisku pred budovou obecného úradu na Hlavnej ulici č. 53/114. Obec jej inštaláciou vychádza v ústrety obyvateľom, ktorí nemajú vlastnú nabíjaciu stanicu a tiež návštevníkom našej obce.
Návod na postup pri nabíjaní nájdete priamo na nabíjacej stanici.
Platba sa realizuje bezhotovostne, prostredníctvom platobného terminálu.

Prehľad počasia za rok 2022

Počasie v roku 2022 sa oproti roku 2021 zmenilo iba trochu. Teplejšie bolo v priemere o 0,8°C a aj priemerná minimálna teplota bola o 1,7°C vyššia a priemerná maximálna teplota bola o 0,9°C vyššia. Zato vody spadlo o 120mm viacej, priemerný atmosferický tlak bol o 10hPa nižší, takže repke olejnej sa bude tohto roku dariť, len či aj olej bude lacnejší, to sa z prehľadu počasia veru nedozvieme. Z astronomických úkazov azda najzaujímavejšie boli úplné zatmenie Mesiaca v máji a poludňové čiastočné zatmenie Slnka v októbri. **I. Kĺbik**

Obdobie	Teplota vzduchu [°C]			Zrážky [mm]	Atmosferický tlak [hPa]	
	priemer	min.	max.		min.	max.
01/2022	0,8	-9,4	12,9	9,6	987,4	1025,5
02/2022	3,6	-4,5	12,7	28,8	987,5	1022,7
03/2022	5,0	-8,5	21,0	10,8	981,3	1031,6
04/2022	8,8	-4,7	22,4	23,6	980,4	1015,8
05/2022	16,8	5,1	31,0	32,8	997,5	1018,0
06/2022	21,9	8,5	38,4	64,8	994,9	1012,8
07/2022	22,3	8,9	39,5	59,2	999,4	1015,3
08/2022	23,2	11,5	40,7	97,2	994,3	1012,7
09/2022	14,4	3,6	31,8	92,0	988,7	1014,1
10/2022	12,1	2,1	22,9	27,6	1002,1	1020,5
11/2022	6,2	-3,3	19,0	17,2	986,8	1023,0
12/2022	2,0	-9,1	11,1	76,7	985,8	1027,1
Priemer	11,4	0,0	25,3	540,3	990,5	1019,9

Prehľad počasia január - február 2023

Obdobie	Teplota vzduchu [°C]			Zrážky [mm]	Atmosferický tlak [hPa]	
	priemer	min.	max.		min.	max.
01/2023	3,0	-8,7	12,0	103,1	974,9	1021,0
02/2023	1,2	-12,2	12,9	40,9	985,1	1030,8

Naše Topoľčianky
NAŠE TOPOĽČIANKY ■ Vydáva: Obec Topoľčianky, bezplatne pre obyvateľov obce v periodicite 3 – 4 krát ročne ■ Vedúci redaktor: Ing. Roman Kazík. Redaktori: Mgr. Eva Chrapková, Juraj Mesko, Andrea Chrenová, PaedDr. Anna Sýkorová ■ Evidenčné číslo EV 3274/09 ■ ISSN 1339–0619 ■ Údaje o vydavateľovi: Obec Topoľčianky, Hlavná 114, 951 93 Topoľčianky, IČO 00 308 536, tel.: 037/630 12 22, e-mail: kniznica@topolcianky.sk ■ Tlač: End, spol. s r. o. Topoľčianky